

RURALNI TURIZAM AMERIKE

{multithumb}

U periodu od 01. do 22. oktobra 2008. godine u Sjedinjenim Američkim Državama, tačnije u centralnom delu u državi Wisconsin, održano je tronedeljno stručno usavršavanje iz oblasti seoskog turizma. Organizator ovog programa je bio World Learning dok je finansijsku podršku pružila organizacija USAID. Sam program se odnosio na tronedeljni boravak u porodičnom domaćinstvu u SAD sa mogućnostima za praktičnu obuku iz oblasti ruralnog turizma. Američke porodice su dobrovoljno ukuljušene i nalaze se u ulozi volontera budući da žele da se upoznaju sa drugim kulturama, drugim ljudima i da pomognu da drugi ljudi bolje upoznaju Ameriku. Stručna obuka se odnosila na upoznavanje sa svakodnevnim funkcionisanjem američke stručne zajednice iz oblasti ruralnog turizma kako bi se podstaklo partnerstvo između javnog, privatnog i nevladinog sektora u Srbiji i kako bi se uspostavila veza između regiona i zajednica u Sjedinjenim Državama i Srbiji.

Učesnici programa su se birali na osnovu podnetih aplikacija, rezimea, preporuka i individualnih intervjua. Od 200 prijavljenih kandidata izabrano je deset delegata iz raznih krajeva Srbije. Jedan od delegata je bila Marta Sekulić, Menadžer za odnose sa javnošću Udruženja Domaćina „Valjevo“. Kada je ruralni turizam Amerike pitanju, bitno je istaći da se u startu u mnogome razlikuje od seoskog turizma koji se razvija u Srbiji. Najviše zbog toga što tamo ne postoje klasična seoska domaćinstva niti sela na kakva smo mi navikli, već farme koje poseduju velike zemljišne parcele u kojima su smešteni objekti gde se živi ali i dodatni objekti za smeštanje kompletne savremene mehanizacije kao i ogromni silosi za skladištenje.

Na tim farmama ne postoje smeštajni kapaciteti za turiste, ali je zato razvijen veliki broj dnevnih i vikend aktivnosti koje su posebno interesantne za decu. Neke od tih aktivnosti su: lavirint u kukuružu, igranje sa mladuncima domaćih životinja, hranjenje domaćih životinja, provlačenje kroz tunele napravljene od bala sena, branje i bojenje bundeva, ispaljivanje bundeva iz topa itd. Sve ove aktivnosti osim zabavnog imaju i edukativni karakter, jer deca kroz igru učee o poljoprivredi i životu na farmi. Na farmi se nalazi i mali bar gde posetioци mogu popiti kafu ali i domaći sok na primer od jabuka ili poje domaću pitu od bundeve, a odmah pored bara se nalazi i suvenirnica sa proizvodima koji su napravljeni od ukrasnih tikvi, drveta, kukuruza, slame i drugih prirodnih materijala koji potiču originalno baš sa te farme.

Dnevni ili vikend turizma je omasovljen u Americi kao posledica velike količine rada u toku nedelje pa ovakva vrsta aktivnosti ljudima izuzetno prija. Ukoliko neko od gostiju želi da prenoći, smeštaju se u obližnje pansionere, hotele ili motele.

Budući da je program bio organizovan bas u mesecu oktobru, učesnici su imali priliku da vide kako su amerikanci razvili jesenju turističku sezonu, koja je, prema rečima mnogih, najjača godišnja sezona, a jesen najlepši deo godine. Ovome u prilog ide činjenica da veliki broj Amerikanaca ali i evropljanja učiva u posmatranju raznobojnog jesenjeg lišća dok se žeta, vozi biciklu ili kajak na nekom od mnogobrojnih jezera ili reka. Usput že spaziti divlje guske i patke, jelene ili veličanstvene beloglave orlove ribare, a pritom že udisati svež vazduh i hraniti se zdravo. Na tom njihovom putu pronaći restoran, servis za bicikle pa čak i toalet. Mnogi gradovi su razvili sistem biciklističkih staza koje su napravljene na mestu gde je nekada prolazila železnica pa tako staze povezuju više gradova koji međusobno sarađuju po ovom pitanju. Sve staze su odlično markirane, urešene sa dosta putokaza i mesta za odmaranje. U samim gradovima se nalaze muzeji koji su u slučaju istorije i tako svim gostima objašnjavaju istorijski razvoj biciklizma, nastanak staza kao i svih ljudi koji su bili uključeni u taj proces. Osim organizacija i institucija turizma, velika pažnja se poklanja pojedincima koji su kao volonteri uložili dosta svog slobodnog vremena da bi se sve to ostvarilo ili su bili u ulozi donatora i finansijski pomogli ostvarivanje ove zamisli.

Od institucija koje učestvuju u razvoju ovog običajnog turizma, delegati su posetili kako opštinska odeljenja za turizam i očuvanje spomenika kulture, tako i nevladine organizacije koje su u tesnoj saradnji sa javnim preduzećima i čija je uloga da pronađu i višje donatorskih sredstava koja zajedno sa budžetskim sredstvima čine dovoljno novaca za funkcionisanje. Takođe, delegati su obišli i obrazovne institucije poput Wisconsin Univerziteta gde su pričali sa stručnjacima iz oblasti marketinga i menadžmenta; zatim nacionalnu organizaciju zaduženu za promociju turizma u Minesoti, Privrednu komoru u Sparti i sl. Na taj način je postalo jasnije kako je njihov turizam organizovan, kako se snalaze za potreban novac i kako taj novac koriste. Generalno posmatramo, ključ uspeha ruralnog turizma Amerike jeste saradnja između svih organizacija koje se bave pitanjima turizma kako na lokalnom tako i na državnom nivou. Oni se ne posmatraju međusobno kao konkurencija već kao partneri, jer su shvatili da tako udruženi imaju mnogo veću snagu nego kao pojedinci. A sami delegati su, nakon poseta i razgovorima sa njihovim stručnjacima, napravili akcioni plan koji že poći sa realizacijom po njihovom povratku. Na taj način že pokušati bar jedan deo naučenog da primene u Srbiji što i jeste glavni cilj ovog programa.